

CYNGOR SIR

26^{AIN} EBRILL 2017

YN BRESENNOL: Cynghorydd E. Morgan (Cadeirydd)

Y Cynghorwyr:-

S.M. Allen	D.J.R. Bartlett	S.M. Caiach	C.A. Campbell
J.M. Charles	A.P. Cooper	D.M. Cundy	A. Davies
W.R.A. Davies	D.B. Davies	G. Davies	I.W. Davies
J.A. Davies	S.L. Davies	T. Davies	T.T. Defis
T. Devichand	E. Dole	J.S. Edmunds	D.C. Evans
H.A.L. Evans	L.D. Evans	W.T. Evans	W.J.W. Evans
M. Gravell	P. Hughes-Griffiths	C.P. Higgins	W.G. Hopkins
J.K. Howell	I.J. Jackson	J.D. James	D.M. Jenkins
J.P. Jenkins	A.W. Jones	G.O. Jones	H.I. Jones
P.E.M. Jones	W.J. Lemon	A. Lenny	M.J.A. Lewis
D.J.R. Llewellyn	K. Madge	S. Matthews	A.G. Morgan
J. Owen	D. Price	D.W.H. Richards	B.A.L. Roberts
H.B. Shepardson	E.G. Thomas	G.B. Thomas	G. Thomas
J. Thomas	M.K. Thomas	R. Thomas	S.E. Thomas
J. Tremlett	D.E. Williams	J.S. Williams	

Yr oedd y swyddogion canlynol yn gwasanaethu yn y cyfarfod:-

M. James, Prif Weithredwr
R. Mullen, Cyfarwyddwr yr Amgylchedd
C. Moore, Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol
J. Morgan, Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymunedau
W. Walters, Prif Weithredwr Cynorthwyol (Adfywio a Pholisi)
P.R. Thomas, Prif Weithredwr Cynorthwyol (Rheoli Pobl a Pherfformiad)
L.R. Jones, Pennaeth Gweinyddiaeth a'r Gyfraith
A. Morgan, Prif Swyddog Addysg
J. Owen, Swyddog Gwasanaethau Democrataidd

Siambr, Neuadd y Sir - 10.00yb - 11.30yb

1. YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB

Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb gan y Cynghorwyr W.R.A. Davies, P. Edwards, P.M. Hughes, A. James, T.J. Jones, W.G. Thomas, D. Tomos, P.A. Palmer, A.D.T. Speake, L.M. Stephens, J. Williams a J.E. Williams.

2. DATGANIADAU O FUDDIANNAU PERSONOL.

Ni chafwyd dim datganiadau o fuddiant personol.

3. CYHOEDDIADAU'R CADEIRYDD/ARWEINYDD.

Bu i'r Cadeirydd longyfarch y Cynghorydd John Jenkins a'i wraig newydd ar eu priodas rai wythnosau'n ôl.

Bu i'r Cadeirydd longyfarch y Cynghorydd Daff Davies a Mr Ron Morgan, a oedd wedi cynrychioli Dyfed yn ddiweddar yn Rownd Derfynol y Siroedd yng Nghanolfan Saethu Canolbarth Cymru ac wedi dod yn Bencampwyr Cymru, gan drechu'r siroedd eraill i gyd. Hefyd enillodd Dyfed y wobr timau a Chwpan y Capteiniaid, gan drechu Gwent, a ddaeth yn ail.

Bu i'r Cadeirydd longyfarch Côr Merched Sir Gâr ar ennill cystadleuaeth Côr Cymru 2017. Fel y côr buddugol, byddant yn cynrychioli Cymru yng nghystadleuaeth Côr y Flwyddyn Eurovision 2017, a gynhelir yn Arena Riga yn Latfia, ddydd Sadwrn 22^{ain} Gorffennaf 2017, gan gystadlu yn erbyn y corau gorau o Awstria, Gwlad Belg, Denmarc, Estonia, yr Almaen, Hwngari, Slofenia, a Latfia.

Cafodd Josh Griffiths o Rydaman ei longyfarch, sef y Prydeiniwr cyflymaf ym Marathon Llundain eleni; camp a enillodd iddo le ym Mhencampwriaethau'r Byd. Yn ogystal, cafodd y Cynghorydd C. Higgins ei longyfarch ar gwblhau Marathon Llundain.

Cafodd Ysgol Gynradd Bynea ei llongyfarch ar adroddiad Estyn gwych, a oedd yn rhoi statws gwyrdd iddi. Yn dilyn nifer o flynyddoedd heriol, cydnabuwyd bod yr ysgol bellach yn llwyddo ac yn ffynnu yn sgil amrywiol fentrau a gwaith rhagorol llywodraethwyr yr ysgol, y staff a'r Pennaeth, Mrs Tanya Morgan.

Rhoddodd y Cynghorydd G. Hopkins gyfle i'r Aelodau roi tuag at yr apêl ariannol yn y gobaith y gellid gwella'r sefyllfa o ran dioddefaint pobl yn Ne Sudan, Somalia, Ethiopia, Cenia, Nigeria ac Yemen.

Cafodd Clwb Rygbi yr Aman ei longyfarch ar ei lwyddiant yn ennill rownd derfynol y Fowlen yn Stadiwm Principality.

Cafodd Tîm Iau Clwb Rygbi Llandeilo ei longyfarch ar ennill Cwpan Sir Gaerfyrddin. Roedd llwyddiant y tîm dan 14 oed wedi arwain at fod yn ail yn y gynghrair a byddent yn cael dyrchafid i'r Uwch Gynghrair. Cafodd Dan Davies ei longyfarch a fyddai'n chwarae dros dîm dan 18 oed Cymru yn erbyn Lloegr a Ffrainc.

Cafodd tri gŵr o Landeilo eu llongyfarch sef Terry Evans, Matt Yelland a Daniel Humphries, yr oeddent i gyd wedi cael eu hamserau personol gorau ym Marathon Llundain y penwythnos diwethaf.

Llongyfarchiadau i Ysgol Teilo Sant ar ddod yn ail yng nghystadleuaeth Côr Cymru.

Cafodd Erin Lewis o Ysgol Bro Dinefwr ei llongyfarch ar ddod yn ail yng nghystadleuaeth dalent CBBC 'What it takes'.

Cafodd Côr Ysgol Iau Llangennech ei longyfarch ar gyrraedd y rowndiau terfynol yn adran gynradd Côr y Flwyddyn.

Cafodd Logan Williams a'i gi defaid eu llongyfarch, gan y byddent yn cynrychioli Cymru yn y Gystadleuaeth Cŵn Defaid i Bobl Ifanc (Treialon y Byd i rai dan 21 oed), a fyddai'n cael ei chynnal yn yr Iseldiroedd ym mis Gorffennaf eleni.

Cafodd Ffion Morgan ei llongyfarch ar ei llwyddiant ym myd pêl-droed merched, gan ei bod wedi camu o'r tîm dan 17 oed i'r tîm oedolion a oedd wedi chwarae yn erbyn Gogledd Iwerddon yn ddiweddar.

Cafodd Ysgol Bro Myrddin ei llongyfarch, a oedd wedi ennill Twrnamaint Rygbi Cymru Gyfan yn ddiweddar ym Mharc yr Arfau gan ennill statws Pencampwriaeth Cymru.

O ran proses yr etholiad a oedd ar gyrraedd, dymunai nifer o'r Aelodau ddiolch am gefnogaeth ac arweiniad y Swyddogion a bu iddynt ddymuno pob llwyddiant a hapusrwydd i'w gilydd yn y dyfodol.

Dywedodd y Cadeirydd, yn dilyn nifer y cyhoeddiadau oedd wedi cael eu gwneud yn y cyfarfod heddiw, ei bod yn galonogol gweld bod gan Sir Gâr lawer o sêr ym myd y campau ac roedd yn ymfalchïo ym mhobl ifanc y sir.

4. LLOFNODI YN GOFNOD CYWIR COFNODION Y CYFARFODYDD A GYNHALIWDYD AR Y DYDDIADAU CANLYNOL:-

4.1. 22^{AIN} CHWEFROR, 2017;

PENDERFYNWYD Ilofnodi bod cofnodion cyfarfod y Cyngor oedd wedi ei gynnal ar 22^{ain} Chwefror, 2017 yn gofnod cywir.

4.2. 8^{FED} MAWRTH, 2017.

PENDERFYNWYD Ilofnodi bod cofnodion cyfarfod y Cyngor oedd wedi ei gynnal ar 8^{fed} Mawrth, 2017 yn gofnod cywir.

5. CWESTIYNAU GAN AELODAU (NID OEDD DIM WEDI DOD I LAW).

Dywedodd y Cadeirydd nad oedd dim cwestiynau wedi dod i law gan yr Aelodau.

6. CWESTIYNAU GAN Y CYHOEDD (NID OEDD DIM WEDI DOD I LAW).

Dywedodd y Cadeirydd nad oedd dim cwestiynau wedi dod i law gan y cyhoedd.

7. YSTYRIED ARGYMHELLION Y BWRDD GWEITHREDOL O RAN Y MATERION CANLYNOL:-

7.1. POLISI INCWM A CHODI TÂL.

Rhodddwyd gwybod i'r Cyngor fod y Bwrdd Gweithredol, yn ei gyfarfod ar 27^{ain} Mawrth, 2017 wedi ystyried y Polisi Incwm a Chodi Tâl (gweler Cofnod 8) fyddai'n cael ei ddefnyddio i danategu datblygu dull mwy strategol a masnachol ar gyfer prosesau cynhyrchu incwm ac adennill dyledion y Cyngor, ac wedi gwneud argymhelliad, fel yr oeddid wedi manylu arno yn

adroddiad Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Corfforaethol, i'w ystyried gan y Cyngor.

Nododd yr Aelodau, fel rhan o raglen waith TIC, bod Grŵp Llywio Incwm a Chodi Tâl wedi cael ei sefydlu, gyda'r nod o archwilio'r potensial o gynyddu incwm o ffioedd a thaliadau ac adolygu cadernid y prosesau presennol ar gyfer casglu incwm ac adennill dyledion. Un o ganfyddiadau cychwynnol y grŵp oedd bod angen mabwysiadu dull mwy strategol tuag at ei weithgareddau incwm a chodi tâl, a fyddai'n cael ei gefnogi drwy ddatblygu Polisi Incwm a Chodi Tâl Corfforaethol. Hefyd nododd yr Aelodau fod y polisi yn darparu cyfres o egwyddorion allweddol a fyddai'n cael eu defnyddio i danategu dull yr Awdurdod o ran incwm a chodi tâl a datblygu ymhellach dull mwy masnachol tuag at y gweithgareddau hyn.

Yn ogystal, byddai Gwasanaethau'n gallu cyfeirio at y Polisi pan fyddent am gyflwyno taliadau newydd neu adolygu'r rhai presennol. Roedd y Polisi yn cynnwys disgwyliadau o ran cadernid y prosesau casglu incwm ac adennill dyledion.

Roedd y polisi drafft wedi bod yn destun ymgynghori helaeth â'r holl adrannau a hefyd wedi ymateb i adroddiad diweddar Swyddfa Archwilio Cymru am 'Trefniadau Awdurdodau Lleol i godi tâl am wasanaethau a chynhyrchu incwm' a oedd wedi nodi'r angen i bob Awdurdod Lleol lunio Polisi Incwm a Chodi Tâl.

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL fabwysiadu'r argymhelliad canlynol gan y Bwrdd Gweithredol:-

“cymeradwyo'r Polisi Incwm a Chodi Tâl Corfforaethol”

7.2. NEWID I'R POLISI RHEOLI'R TRYSORLYS, STRATEGAETH A'R POLISI DARPARIAETH ISAFSWM REFENIW.

Rhodddwyd gwybod i'r Cyngor fod y Bwrdd Gweithredol, yn ei gyfarfod ar 10^{fed} Ebrill, 2017 (gweler cofnod 7) wedi ystyried adroddiad a oedd yn rhoi crynodeb o ganlyniad yr adolygiad ac yn nodi y dylai'r Cyngor ystyried newid y ffordd o ad-dalu benthyciadau'r Cyngor o ddull balans gostyngol o 4% i ddull llinell syth a gyfrifir ar sail bywyd amcangyfrifedig yr ased o ran asedau sefydlog yr Awdurdod.

Nododd yr Aelodau fod yr argymhelliad yn yr adroddiad yn nodi y dylai'r Cyngor newid y brif ffordd o ad-dalu dyledion yr Awdurdod o ddull balans gostyngol o 4% i ddull llinell syth o 2.5%. Bernid bod hwn yn ddull mwy synhwyrol na'r ddarpariaeth bresennol, gan ei fod yn rhoi cyfnod mwy pendant ar gyfer gwaredu'r dyledion. Hefyd, roedd y dull hwn yn darparu rhai adnoddau ychwanegol i'r Awdurdod yn y dyfodol agos gan ei fod yn gwasgaru'r ad-daliadau dros fywyd yr ased.

Nododd yr Aelodau rai eithriadau lle na fyddai'r newid mewn polisi yn berthnasol, yr oeddent wedi eu cynnwys yn yr adroddiad, ond byddai yn berthnasol i feysydd fel y Cyfrif Refeniw Tai lle roedd canllawiau statudol ar waith.

Felly cynigiwyd newid y Polisi Darpariaeth Isafswm Refeniw presennol, er mwyn iddo gefnogi darpariaeth flynyddol fwy darbodus, ar sail y canlynol:-

- (1) Benthycâ chymorth a gwariant cyn 1 Ebrill 2008, fel yr oedd ar 31 Mawrth 2016 – i'w cynnwys yn y refeniw dros 40 mlynedd ar sail llinell syth, a bod y polisi hwn yn cael ei roi ar waith ar gyfer cyfrifon 2016-2017 ac ar gyfer Strategaeth Cyllideb Refeniw 2017-2018 hyd at 2019-2020;
- (2) Benthycâ heb gymorth - bod gwerth benthycâ'r dyfodol yn cael ei gynnwys yn y refeniw dros 40 mlynedd neu drwy fywyd economaidd amcangyfrifedig yr ased os yw'n fyrrach;
- (3) Y Polisi Darpariaeth Isafswm Refeniw ar gyfer Menter Benthycâ Llywodraeth Leol Priffyrdd a rhaglen y fflyd i aros fel y mae wedi'i gymeradwyo ar hyn o bryd.

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL fabwysiadu'r argymhelliad canlynol gan y Bwrdd Gweithredol:-
“fod y newidiadau i'r Polisi Rheoli'r Trysorlys, Strategaeth a'r Polisi Darpariaeth Isafswm Refeniw, fel y nodwyd uchod, yn cael eu cymeradwyo.”

8. DERBYN ADRODDIADIAU CYFARFODYDD Y BWRDD GWEITHREDOL A GYNHALIWDYD AR Y DYDDIADAU CANLYNOL:-

8.1. 27^{AIN} CHWEFROR, 2017;

PENDERFYNWYD derbyn cofnodion y cyfarfod uchod.

8.2. 13^{EG} MAWRTH, 2017;

PENDERFYNWYD derbyn cofnodion y cyfarfod uchod.

8.3. 27^{AIN} MAWRTH, 2017;

PENDERFYNWYD derbyn cofnodion y cyfarfod uchod.

8.4. 10^{FED} EBRILL, 2017.

PENDERFYNWYD derbyn cofnodion y cyfarfod uchod.

9. YSTYRIED ARGYMHELLION Y PWYLLGOR GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD O RAN Y MATER CANLYNOL:-

9.1. ADRODDIAD BLYNYDDOL PANEL ANNIBYNNOL CYMRU AR GYDNABYDDIAETH ARIANNOL (IRPW), (CHWEFROR, 2017)

Rhoddwyd gwybod i'r Cyngor fod Pwyllgor y Gwasanaethau Democrataidd, yn ei gyfarfod ar 14^{EG} Mawrth 2017 (gweler Cofnod 5), wedi ystyried y penderfyniadau a'r argymhellion oedd yn Adroddiad Blynyddol Panel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol, a oedd wedi ei gyhoeddi ym mis Chwefror 2017, gyda golwg ar argymell bod y Cyngor yn eu

cynnwys yng Nghynllun Cyflogau a Lwfansau'r Cyngorwyr a'r Aelodau Cyfetholedig ar gyfer 2017/18.

PENDERFYNWYD mabwysiadu'r argymhelliad canlynol gan Bwyllgor y Gwasanaethau Democrataidd:-

- 9.1.1 nodi bod Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol wedi penderfynu bod y cyflog sylfaenol ar gyfer aelodau etholedig prif awdurdodau lleol yn cynyddu i £13,400 yn 2017/18;
- 9.1.2 cadw'r drefn bresennol o ran lefel yr uwch-gyflog a delir i Aelodau'r Bwrdd Gweithredol yn 2017/18 [Lefel 1];
- 9.1.3 cadw'r drefn bresennol o ran lefel yr uwch-gyflog a delir i Gadeiryddion Pwyllgorau yn 2017/18 [Lefel 1];
- 9.1.4 cadw'r drefn bresennol o ran lefel y cyflog a delir i Gadeirydd ac i Is-gadeirydd y Cyngor yn 2017/18 [Lefel 2];
- 9.1.5 cytuno ar y cyfraddau ad-dalu costau cynhaliaeth ar gyfer 2017/18 fel y nodir isod:-
- £200.00 y noson ar gyfer Llundain;
£95 y noson mewn llefydd eraill;
£25 y noson am aros gyda ffrindiau neu berthnasau;
- Cadw'r drefn bresennol o ran y lwfans dydd a'r arfer presennol bod yr Uned Gwasanaethau Democrataidd yn gyfrifol am drefniadau llety dros nos yr aelodau.
- 9.1.6 parhau â'r arfer presennol o nodi'r trefniadau ar gyfer Cyd-bwyllgorau Trosolwg a Chraffu ag Awdurdodau eraill a chynnwys y Pwyllgorau hyn yng nghynllun y Cyngor pe bai'r Cyngor yn penderfynu sefydlu Cyd-bwyllgorau yn ystod Blwyddyn y Cyngor 2017/18 a thalu cyflog;
- 9.1.7 bod y ffioedd a delir i'r Aelodau Cyfetholedig yn aros ar y lefel bresennol ar gyfer 2017/18 sef 10 diwrnod llawn [neu 20 hanner diwrnod] o gyfarfodydd y flwyddyn;
- 9.1.8 cyhoeddi manylion y symiau a ad-dalwyd i aelodau a enwir o ran ad-dalu costau gofal [opsiwn 1];
- 9.1.9 derbyn gweddill argymhellion a phenderfyniadau Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol ar gyfer 2017 a'u cynnwys yn rhan o Gynllun presennol Lwfansau'r Cyngorwyr a'r Aelodau Cyfetholedig 2017/18.

CADEIRYDD

DYDDIAD